

FÜLBETEGSÉGEK

Hallás után

Egyik legfontosabb érzékszervünknek, a fülünknek óriási szerepe van a mindennapok optimális levezénylésében, ezért nemcsak a banális betegségektől kell óvni, hanem a modern világ vívmányaitól is. Hogy mást ne is említsünk, például a digitális zenelejátszók romboló hangerejétől...

Amilyen apró testrész a fülünk, olyan fontos információkhoz juttat minket, amelyek nélkül el sem tudjuk képzelni az életünket. A hangok, a zajok, no és a zene, mind-mind a fül adta, fantasztikus élmény! Ezért mindig komolyan kell venni a fülbetegségek legtipikusabb tünetét, a csökkent hallásérzékelést. A fül hétköznapi betegségeit egyébként éppen a hallószerv egymástól jól elhatárolható, három egysége szerint lehet elkülöníteni, azaz a külső, a középső és a belső fül problémáira.

„A rendeléseken a fizikális vizsgálatokkal a dobhártyáig látunk el, ezt támogatják meg a hallásvizsgálatok, amelyek tovább árnyalhatják a képet. A közép- és a belső fülbe már csak CT-vel vagy MRI-vel lehet belátni, de szerencsére ezekre ritkán van szükség” – részletezte a fülünkkel kapcsolatos tudnivalókat Süveges Kinga adjunktus, a Szent Rókus Kórház fül-orr-gégészeti és audiológiai szakrendelésén.

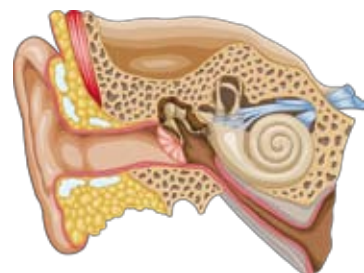

A fül felszúrásakor az úgynevezett lándzsával nem lyukat, hanem metszést ejtenek.

A lyuk nem tudna tökéletesen begyógyulni, mert hiányozna egy apró darab.

Külső fül: hogyan tisztítsuk?

A fülkagylóból és a hallójáratból álló külső fül egyik leggyakoribb problémája a fülzsír felszaporodása, ami könnyen fül dugót okozhat. „A helytelen fültisztítás egyértelműen hozzájárul a fül dugó kialakulásához, az emberekkel pedig

FÜLDUGÓT A ZENETANÁROKNAK

Mivel a kezdő zenészek általában jóval hangosabban játszanak, mint a haladók, és ezzel halláskárosodást okozhatnak a tanáraiknak, a brit egészségügy fül dugóhasználatra buzdítja a zeneoktatókat. A legveszélyesebb a kürt, ami akár egyetlen fülrepedtő fújással is tönkretelheti a hallást, de a második helyen is fúvós hangszerek állnak: az oboa, a szaxofon és a fuvola. Ezek nagyjából negyedórányi irgalmatlan zenélés után vezetnek tartós halláskárosodáshoz. A brit egészségügyi hatóság 80 decibelben szabta meg a még nem egészségtelen zaj erősségének felső határát, ám szakembereik az iskolai látogatásokon a kürtórán még 140 decibelt is mértek. Összehasonításképpen elég tudni, hogy egy légkalapács működés közben „csak” 100 decibel erősségű zajjal jár, a 140 decibel pedig már egy repülőgép felszállásának zajával vetekszik.

nehéz megértetni, hogy ezzel saját maguknak árthatnak. Sokan még mindig a tisztálkodás fontos részének hiszik a fülzsír túlzott eltávolítását” – magyarázta Süveges Kinga. „Vettem én már ki a karácsonyi ügyeitem alatt elakadt biztosítótűt a hallójáratból, ehhez képest a hullámcsat még finom eszköznek számít. Sajnos a fültisztító pálcikák vége sokszor nagyobb, mint a hallójárat, ezért törvényszerű, hogy csak befelé lehet tolni velük a váladékot” – osztott meg velünk néhány esetet a doktornő, aki azt tanácsolja, hogy a fül maximum addig szabad zsebkendővel vagy törülközővel kitörölni, ameddig a kisujjunkkal elérünk. „Akinek intenzíven termelődik zsír a fülében, és halláscsökkenést észlel, menjen el nyugodtan kimosatni. Senki nem fogja azt gondolni róla, hogy nem mosakszik elégszer” – fejt ki véleményét a fül-orr-gégész. A fültisztításnál sajnos a patikákban kapható és a televízióban reklámozott spray-k nem hozzák meg a várt sikert. A szakorvosok azt tapasztalják, hogy a használatuk után is sokan kötnek ki a rendelésen. Ha bekeményedett a fülzsír, akkor még mindig a legjobb paraffinolajjal felpuhítani, hogy utána mechanikusan eltávolíthassuk.

Baktériumok a fülben

A hallójárat-gyulladás, ez a banálisnak induló nyári betegség nagyon fájdalmassá is válhat. A strandok és a természetes vizek tele vannak baktériumokkal, amelyek a kitágult bőrpórusokon bejutva gyulladást okoznak. „Ilyenkor a külső hallójárat annyira megduzzad, hogy teljesen eltűnik, és szinte egy tű sem fér el benne. Mégis fontos, hogy egy gyógyszeres csíkot bejuttassunk, mert a gyulladás könnyen az állkapocscsontra és a rágóizmokra terjedhet, sőt a környéki nyirokcsomók is megduzzadhatnak. Szóval kis bajból nagy is lehet, ha nem kezeljük időben” – figyelmeztet a szakember. Az érzékeny fülűek a saját hallójáratuk mintavétele után készült fülvédő dugókkal védekezhetnek a betegség ellen.

Hurutból gyulladás

A dobhártyából és a három hallócsontból álló középfül legsűrűbben előforduló betegsége a fülkürthurut. Régi megfigyelés, hogy akit gyerekkorában sokszor kínozott ez a betegség, és a belőle kialakuló középfülgyulladás, annak általában a felnőttkora is így telik, bár előfordul, hogy valaki szerencsésen, és kinövi. Az alkatilag szűk fülkürttel születetteknek könnyebben kialakulhat a betegség, és ez sem műtéttel, sem tárgítással nem orvosolható. A fülkürt kis csövecske, amely a középfület az orrgarattal köti össze, és légzsilip funkciójának köszönhetően a nyomáskiegyenlítődést és a fül szellőzését biztosítja. „Minden nyelésnél, rágásnál és ásításnál a fülkürt megnyílik, és ha a fenti funk-

Esés, pofon, de akár egy hógolyó is okozhat maradandó halláskárosodást

ciót nem tudja ellátni, hurut vagy középfülgyulladás alakulhat ki. Ilyenkor fül dugulást, fájdalmat vagy halláscsökkenést érzékelünk” – magyarázza a szakorvos. Gyerekeknél a nagy orrmandula zárhatja el a fülkürtöt, megalapozva ezzel a gyulladás kialakulását. Nátha, garat-, mandulagyulladás vagy allergia esetén az orvos sokszor időben meg tudja nyitni a fülkürtöt. Ilyen esetekben javasolják az orrcsepp használatát, és a szakorvos segítségével végzett fülkürtmegnyitást elősegítő műfogásokat, például (zárt száj és orr mellett) az erőltetett kilégzést vagy a gyakori nyelést.

Nem szűrnak, metszenek

A kellemetlen állapotból sajnálatosan savós középfülgyulladás, rosszabb esetben gennyes középfülgyulladás fejlődhet ki, amikor a dobhártya már feszül a váladéktól. Ha sem a meleg só, sem az infra- vagy Bioptron-lámpa, de még az antibiotikum sem használ, akkor paracentézist

Kevesen tudják, hogy a fül-orr-gégészeti rendelések nem beutalókötelesek, és a lakóhely szerinti kórházak ügyeleti időben sürgősséggel ellátják az indokolt eseteket.

betegségek

(felszúrás, bemetszést) kell alkalmazni. Felszúrás-kor az úgynevezett lándzsával nem lyukat, hanem metszést ejtenek. „A lyuk nem tudna tökéletesen begyógyulni, mert hiányozna egy apró darab. Akár egy lufi, amely a nagy nyomástól szétszakadt, és nincs meg minden részlete” – magyarázza Süveges Kinga a sokak által rettegett ambuláns beavatkozást.

Sok szülő manapság nem engedi felszúrni a gyermeke fülét, mert a köztudatban még mindig tartja magát az a tévhit, hogy aki egyszer átesik ezen az apró műtéten, annál a későbbiekben is többször kell alkalmazni ezt a bizony fájdalmas műveletet. A gond csak az, hogy a felszúrás szükségességét a szülő kevésbé tudja megítélni, mint a szakorvos.

Maradandó sérülések

„Egy páciensemnek hógolyó találta el a fülét, és a hirtelen nyomáskülönbség megrepesztette a dobhártyáját. De egy pofon vagy nagy esés is tud bajt okozni a fülben, ha a hallócsontok vagy hallóízületek elmozdulnak, aminek a megállapítása már hallásvizsgálatot igényel” – említi néhány esetet a doktornő. A hallócsontláncolat elemei (a kalapács, az üllő és a kengyel) jól működő összeköttetésben vannak egymással. A kívülről bejutó hang rezgése megrezegteti a dobhártyát, az átvevődik a hallócsontokra, a harmadik hallócsont talpa pedig már a belső fülbe viszi be a hangot. Ha ezek a csontocskák vagy a köztük lévő kis ízületek valamelyike erőteljes külső hatásra kibicsaklik – hasonlóan a bokáéhoz –, vagy a hallócsontláncolat megszakad, akkor a hangvezetés már nem tökéletes, és halláscsökkenés jön létre.

Nagyothallás, nem csupán az időseké

A halláscsökkenés hátterében nem csak a fent említett betegségek húzódnak meg. Előfordulhat, hogy az öregedési folyamat okoz nagyothallást, ugyanakkor nemcsak előrehaladott korban romlik a hallás, hanem fiataloknál is megtörténhet, nem kis részben a modern digitális zenelejátszóknak

„köszönhetően”. A mai tinédzserek, huszonévesek – az MP3-as és MP4-es nemzedéke – olyan hangosan hallgatják a zenét, hogy sokkal előbb tapasztalják a halláscsökkenést, mint az elődeik. „Először a magas hangokat hallják kevésbé, de ezt nem észlelik, mert azokat kevésbé használjuk. Amikor azután már a beszéd frekvenciáján is jelentkeznek ezek a tünetek, már régóta létezik a problémájuk” – figyelmeztet a doktornő. Nem törvényszerű a halláscsökkenés – egyéni érzékenységtől is függ –, mint ahogy azt sem lehet megjósolni, kinél okoz egy-egy koncert átmeneti vagy tartós halláscsökkenést, fülzúgást. Az élettani öregedésnél egyébként is számolni kell a hangot érzékelő szőrsejtek csökkenésével, ezért fontos, hogy óvjuk fülünket a káros zajszinttől, hiszen nem létezik rehabilitáció. Az elvesztett hallást természetes úton már nem lehet visszaszerezni! A hallókészülékek pedig, bármilyen korszerű technológiával is készülnek, valószínűleg még jó ideig nem tudják tökéletesen utánozni az élettani hallást.

A mai tinédzserek, huszonévesek – az MP3-as és MP4-es nemzedéke – olyan hangosan hallgatják a zenét, hogy sokkal előbb tapasztalják a halláscsökkenést, mint az elődeik.

■ KORMOS OLGA

GYÖNGYDAGANAT

A krónikussá vált középfülgyulladás szövődményeként a dobhártya körül hámtasak képződhet. A gyöngydaganat jóindulatú, de mivel halláscsökkenéshez vezethet, műtéti úton távolítják el. Amióta rutinműtétnek számít az orrandulaműtét, sok középfülgyulladás és ezzel a gyöngydaganatok kialakulása is megelőzhető.

KAPCSOLÓDÓ CIKKEK

medizona.hu

▶ <http://ajanlo.medizona.hu/szedules>

▶ <http://ajanlo.medizona.hu/zaj>

